

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnej veci obžalovaného **F. A. pre obzvlášť závažný zločin vraždy** podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b/, písm. d/ Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Lipovského a členov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Štefana Sekelského na verejnom zasadnutí v Bratislave dňa 30. júna 2010 prejednal odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obžalovaného F. A. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica (ďalej súd prvého stupňa) zo dňa 9. apríla 2010, č. k. BB – 3T 3/2010-950, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 319 Tr. por. odvolania prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obžalovaného F. A. **sa z a m i e t a j ú .**

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný F. A. uznaný vinným obzvlášť závažným zločinom vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b/, písm. d/ Tr. zák. v štádiu pokusu, podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. na T. skutkovom základe, že

dňa 24. mája 2009 v čase okolo 17.30 hod. v úmysle M. B. a pomstiť sa jej tak za T., že s ním odmietala mať vzťah, po T., čo si vo dvore rodinného domu č. p. X. do plastovej fľaše pripravil horľavú kvapalinu presne nezisteného zloženia a vyskúšal

aj účinky jej vznetenia, vošiel do rodinného domu č. p. X., kde M.... B. býva, zamkol vchodové dvere, vybral zo zámky kľúč a odhodil ho, prešiel do priestorov kuchyne, kde sa v T. čase zdržiavala M.... B., jej maloletí synovia a T. ťažko zdravotne postihnutý M. B., nar. X. a T. B., nar. X., ako aj jej matka J. B., pristúpil k M. B., chytil ju rukou pod bradu, zaklonil jej hlavu a s otázkou smerujúcou k T., či bude mať s ním vzťah, jej začal liať horľavú kvapalinu i na hlavu, pričom si polial aj svoje oblečenie, následne sa zahnal s fľašou v ruke smerom k J. B., obsahom fľaše polial pravú časť tváre a pravé rameno J. B., táto mu potom vytrhla fľašu z ruky, prebehla cez chodbu do izby, v ktorej cez otvorené okno vyskočila na terasu, kde ju zahodila, zakričala o pomoc, cez okno sa vrátila späť do domu, kde už medzitým F. A. zobral zapalovač a podpálil M.... B., ktorej sa vodou z vedra podarilo plamene na svojom tele uhasiť, otvorila okno v kuchyni, cez ktoré vyliezla na terasu, na ktorú následne J. B. povykľadala maloleté deti a nakoniec vyliezla aj ona, v dôsledku čoho M.... B. utrpela rozsiahle popáleniny celej tváre, krku, oblasti pliec, horných končatín, celého chrbta a hrudníka po úroveň prsníka, na celkovej ploche 23 % povrchu tela, ktoré si podľa znaleckého posudku vyžiadali dlhotrvajúcu práceneschopnosť a v prípade včasného neposkytnutia odbornej lekárskej starostlivosti by mohli vyústiť v jej smrť a J. B. utrpela poranenia oka vniknutím horľavej kvapaliny, ktoré si vyžiadalo lekárske ošetrenie.

Bol za T. odsúdený podľa § 145 ods. 2, § 38 ods. 2, § 36 písm. j/, § 37 písm. g/ Tr. zák. k trestu odňatia slobody v trvaní 21 (dvadsaťjeden) rokov, so zaradením pre výkon tohto trestu podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. bol mu uložený aj ochranný dohľad na dobu 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obžalovanému uložená povinnosť, aby nahradil spôsobenú škodu poškodenej M. B. vo výške 8 676 € a poškodenej strane D., škodu vo výške 2 706,58 €.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie prokurátor ÚŠP GP SR (ďalej len prokurátor) a obžalovaný F. A..

Prokurátor v písomných dôvodoch podaného odvolania namietal správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa v otázke viny, pokiaľ súd neuznal obžalovaného vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c/,

písm. d/, písm. e/ Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. Poukazoval pritom na dostupnú právnu literatúru, podľa ktorej za úkladnú vraždu možno považovať aj čin, ku ktorému sa páchatel rozhodol aj pod vplyvom silných emócií, pričom medzi týmto rozhodnutím a spáchaním činu uplynie určitá doba, v priebehu ktorej si páchatel mal možnosť uviesť škodlivosť a dôsledky takéhoto činu. Obdobne postačí, ak ide o čin uskutočnený s určitou rozvahou alebo plánovitosťou.

Je T. názoru, že dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní T. nasvedčujú. Z nich možno jednoznačne ustáliť, že hoci konanie obžalovaného mohlo byť ovplyvnené afektom hnevu, urážky a poníženia tak, ako T. uviedla znalkyňa z odboru psychológie, takéto ovplyvnenie bolo v zásade nepodstatné, forenzne nevýznamné. Afekt u obžalovaného bol (mohol byť) dlhodobý, vystupňovaný, avšak je presvedčený, že konanie obžalovaného nebolo skratovité. V tomto smere poukazoval nielen na výpovede poškodenej M. B., ale aj svedkov L. K. a P. B.

Má za T., že pokiaľ by obžalovaný skutočne konal v afekte a jeho konanie by nebolo dopredu uvážené, možno predpokladať, že by si pre vykonanie žalovaného skutku zobral v podstate akúkoľvek horľavú kvapalinu bez T., aby si odskúšal jej účinky. Len v takom prípade by potom bolo možné uvažovať o T., že skutočne konal v afekte hnevu a medzi vznikom úmyslu usmrtiť a samotným skutkom by ubehol relatívne krátky čas – niekoľko sekúnd, maximálne minút, nie však desiatky minút.

S poukazom na vyššie uvedené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a sám rozhodol tak, že obžalovaného F. A. uzná vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 244 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. e/ Tr. zák. spáchanom v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a uloží mu nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 25 (dvadsaťpäť) rokov so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia a súčasne uloží mu ochranný dohľad v trvaní 2 (dvoch) rokov.

Obžalovaný F. A. prostredníctvom svojho obhajcu v písomných dôvodoch podaného odvolania namietal správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa. Popieral spáchanie žalovaného skutku. Poškodenú M. B. nemal v úmysle podpáliť a ani ju nepodpálil. Pripravenou tekutinou je chcel len pošpiniť.

Je presvedčený, že výpovede poškodenej nemožno považovať za dôveryhodné, nakoľko poškodená utrpela dôsledkom svojich zranení šok a nemôže si preto presne pamätať a detailne popísať celý priebeh skutku.

Navrhoval vypracovať nový znalecký posudok ohľadne horľavosti oblečenia poškodenej bez prítomnosti akejkoľvek tekutiny teda, aby sa zistovalo, ako by horelo oblečenie, keby bolo zapálené bez poliatia tekutinou, ktorá by mohla prípadne horľavosť znásobiť. Poukazoval ďalej na nejasnosti ohľadne počtu zapalovačov, ďalej ohľadne T. aká zmes tekutiny bola nájdená na mieste činu a v akej fľaši sa táto tekutina našla.

Má za T., že jeho konanie nenaplnilo ani znaky skutkovej podstaty trestného činu vraždy podľa § 145 Tr. zák. a už vôbec nie trestného činu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.

Navrhoval preto podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. e/ Tr. por. zrušiť napadnutý rozsudok a podľa § 285 písm. c/ Tr. por. ho oslobodiť spod obžaloby prokurátora. V prípade, že by odvolací súd bol iného názoru, žiadal, aby mu bol uložený primeraný trest odňatia slobody po zohľadnení všetkých okolností prípadu za dôslednej aplikácie ustanovenie § 34 ods. 4, ods. 5 Tr. zák.

Na podklade týchto odvolaní Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora a tiež aj odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Skutkové zistenie súdom prvého stupňa je správne a zodpovedá dokazovaniu, ktoré bolo vykonané na hlavnom pojednávaní. Súd prvého stupňa pri zachovaní kontradiktórnosti konania vykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostupné dôkazy potrebné pre poznanie skutkových okolností nevyhnutných pre zákonu zodpovedajúce a spravodlivé rozhodnutie o obžalobe, ktorá na obžalovaného F. A. bola podaná. Dôkazy pritom vyhodnotil jednotlivo ako aj v celom ich súhrne logickým a zároveň aj podrobne a presvedčivo odôvodneným spôsobom, ktorému z hľadiska pravidiel stanovených pre hodnotenie dôkazov tak, ako sú uvedené v ustanovení § 2 ods. 12 Tr. por., nemožno nič vytknúť.

V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvého stupňa podrobne a vyčerpávajúcim spôsobom rozviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy oprel svoje

skutkové zistenie a napokon tiež akými právnymi úvahami sa riadil, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa ustanovení Trestného zákona v otázke viny obžalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky si v zásade osvojuje skutkové závery prvostupňového súdu a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku. Aj Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutok popísaný v napadnutom rozsudku sa stal a spáchal ho obžalovaný spôsobom v ňom popísaným.

Obžalovaný F. A. síce popiera, že by chcel usmrtiť poškodenú M. B.. Jej obhajobe však ani Najvyšší súd Slovenskej republiky nemohol uveriť a túto považuje za účelovú v snahe zmierniť svoju účasť na žalovanom skutku. V týchto súvislostiach totiž nemožno prehliadnuť, že až v poradí počas tretieho výsluchu konanom dňa 24. novembra 2009 uviedol verziu o možnom vznietení tak, že v okamihu, keď poškodená začala horieť, videl v jej ruke zapalovač, pričom k vznieteniu mohla prispieť aj statická elektrina. Na druhej strane však poškodená M.... B., ktorá bola vypočutá ako svedok, v priebehu celého trestného konania usvedčovala obžalovaného zo spáchania žalovaného skutku, okrem iného doslova tvrdiac „... on mal zapalovač, no nevedel ho zapáliť, a tak schytil zo stola mamin zapalovač, potom ma stiahol k sebe a povedal – zdochneme spolu – zapálil a potom ušiel...“ Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil žiaden dôvod, pre ktorý by mal pochybovať o hodnovernosti jej tvrdenia. Naopak, výpovede poškodenej nepriamo potvrdzujú aj svedkyne L. K., J. B. a svedok P. B. – K. (obžalovaný mu bezprostredne po čine povedal „...P. utekaj dolu, zapálil som M...“), ako aj zo znaleckého posudku znalcov z odboru zdravotníctva a farmácie z odvetvia psychiatrie a klinickej psychológie MUDr. S. D. a MUDr. J. L., pričom znalec MUDr. S. D. i na hlavnom pojednávaní potvrdil, že vzhľadom na rozsah a charakter zranenia poškodenej ide u nej o termické zranenie, ktoré bez akýchkoľvek pochybností vzniklo za okolností a tak, ako ich popísala poškodená. Zároveň spomínaný znalec prehlásil, že ak by aj horela textília akejkolvek horľavosti, bez obliatia horľavinou, nikdy by nemohla vzniknúť taká teplota, ktorá by spôsobila tak závažné zranenie, aké bolo poškodenej objektívne spôsobené.

Zo správne zisteného skutkového stavu vyvodil prvostupňový súd aj správny právny záver, keď uznal obžalovaného F. A. vinným obzvlášť závažným zločinom vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b/, písm. d/ Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., spáchaného formou nepriameho úmyslu podľa § 15 písm. b/ Tr. zák.

Správne rozhodol súd prvého stupňa, keď neuznal obžalovaného vinným tak, ako sa T. domáhal prokurátor podanou obžalobou. Odvolací súd osvojuje si v celom rozsahu správnosť a vecnosť dôvodov podrobne rozvedených v napadnutom rozsudku a dodáva:

Podľa názoru odvolacieho súdu vopred uvážená pohnútky pri zločine úkladnej vraždy z hľadiska jeho vykonania nutne predpokladá aj istú dávku plánovitosti, v rámci ktorej páchatel' vopred premyslí a zváži rozhodujúce okolnosti vykonania činu ako napríklad zvolenie miesta, spôsobu a doby jeho vykonania, použitia zbrane, či iného prostriedku vhodného na usmrtenie inej osoby, s cieľom maximálneho vylúčenia obrany obete a zaručenia úspešného vykonania činu. V preskúvanom prípade však nič takého v konaní obžalovaného nebolo preukázané. T. nemôže svedčiť, za situácie popísanej v skutku napadnutého rozsudku, ani skúška horľavosti pripravenej kvapaliny, ktorou obžalovaný polial poškodenú.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky o vine obžalovaného F. A. a jej právnom posúdení tak ako T. učinil súd prvého stupňa, nemal pochybnosti.

Rovnako nepochybil prvostupňový súd ani pri rozhodovaní o treste, keď s prihliadnutím na poľahčujúce a priťažujúce okolnosti § 36j, § 37g Tr. zák. uložil obžalovanému trest odňatia slobody v trvaní 21 (dvadsaťjeden) rokov. Uložený trest zodpovedá nielen v zmyslu trestného konania, vrátane spravodlivého potrestania páchatel'ov, ale aj účelu trestu vymedzeného v ustanovení § 34 ods. 1 Tr. zák. a ostatným rozhodným kritériám podľa ustanovení § 34 ods. 4, ods. 5 písm. c/ Tr. zák. V tomto smere sa Najvyšší súd Slovenskej republiky v plnom rozsahu stotožňuje s úvahami a závermi rozvedenými v napadnutom rozsudku, ktoré viedli súd prvého stupňa k rozhodnutiu o uložení trestu odňatia slobody blízko dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby vymedzenej v § 145 ods. 2 Tr. zák. v rozmedzí od 20 do 25 rokov alebo trestnom odňatia slobody na doživotie. Uložený trest odňatia slobody v trvaní 21 (dvadsaťjeden) rokov nepodmienečne považuje najvyšší súd Slovenskej republiky nielen za zákonný ale aj za spravodlivý.

Keďže súd prvého stupňa zákonne rozhodol aj v otázke zaradenie obžalovaného pre účely výkonu trestu do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia (§ 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák.), ako aj v otázke uloženia ochranného dohľadu (§ 76 ods. 1 Tr. zák.) a v otázke náhrady škody (§ 287 ods. 1 Tr. por.) a keďže Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil dôvodnosť odvolania prokurátora, ani dôvodnosť odvolania obžalovaného, preto rozhodol tak ako je T. uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 30. júna 2010

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.

predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Štefan Sekelský

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová